

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Bilag
1

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EUK

10. september 2004

Under henvisning til Europaudvalgets skrivelse af 30. august 2004 (alm. del - bilag 1179) vedlægges Udenrigsministeriets besvarelse af spørgsmålene 86-87 og 89-97.

Spørgsmål nr. 86:

Der ønskes en beskrivelse af det forventede videre forløb i Doharunden med angivelse af tidsfrister, vigtige møder samt hvordan regeringen forventer at Danmark og Folketinget inddrages i det videre forløb.

Svar:

Under mødet i Udenrigsministeriet den 31. august 2004 med de fem Folketingsudvalg, der særlig er involveret i WTO-forhandlingerne (Europa-, Udenrigs-, Fødevare-, Erhvervs- og Miljøudvalgene), var der lejlighed til indgående at drøfte status og de videre perspektiver for forhandlingerne i Runden, såvel som til at afklare tekniske og specifikke spørgsmål på de enkelte forhandlingsområder. Som oplyst på mødet den 31. august besluttede WTOs Generelle Råd på mødet i juli-august 2004, at næste ministerkonference afholdes i december 2005 i Hong Kong. Forberedelse af møder i WTO på teknisk niveau er fastlagt for efteråret 2004. Egentlige politiske forhandlinger forventes dog først påbegyndt i 2005.

Det bemærkes, at såvel Kommissionsskiftet i EU som det amerikanske præsidentvalg reflekteres i det forudsete mødeforløb. Endvidere bemærkes, at der i 2005 vil ske skift på posten som formand for WTO's Generelle Råd, ligesom der vil skulle være valg til generaldirektørposten for WTO.

Regeringen forventer i overensstemmelse med vanlig praksis at holde tæt kontakt til Folketinget i det videre forløb frem til Hong Kong-ministerkonferencen.

Spørgsmål nr. 87:

På baggrund af den nyligt indgående aftale i WTO (General Council Decision of 31 July 2004) ønskes det oplyst, hvilke initiativer Danmark agter at tage for, at der i juli 2005 kan træffes beslutning om operationalisering af WTO-bestemmelserne om særlig og differentieret behandling af u-lande samt om de såkaldte "implementeringsspørgsmål".

Svar:

'Implementeringsspørgsmål', herunder især særlig og differentieret behandling (S&DT) af udviklingslandene, hører til blandt de mest betydelige tværgående emner for Doha-Runden. Der har siden Rundens begyndelse været mange forsøg på at opnå enighed om i det mindste nogle af de hen ved 90 stillede forslag i sagen - men indtil nu forgæves, bl.a. fordi udviklingslandene ønsker at se løsningerne i en bredere sammenhæng. På denne baggrund er det endnu ikke afklaret, hvorledes man i WTO vil søge at løse problemerne i tiden op til juli 2005.

Fra dansk side har man til stadighed arbejdet aktivt for en løsning af problemerne i henhold til retningslinierne, der nærmere er specificeret i Regeringens strategi for handel og udvikling fra 2002. Som et eksempel på disse bestræbelser kan det nævnes, at S&DT er omfattet af de emner, der bliver genstand for behandling i forbindelse med det Nordiske Afrika-initiativ, som regeringen tog initiativ til efter det resultatløse WTO-møde i Cancun i september 2003, og hvor forberedelserne nu er så fremskredne, at det er besluttet at gennemføre et seminar og en ministerkonference i to omgange omkring årsskiftet 2004/05 i Tanzania.

Spørgsmål nr. 88:

I annex A, artikel 7 i samme beslutning er der indeholdt et nyt loft over dele af den hjemlige landbrugsstøtte. I forlængelse heraf ønskes det for EU, USA og Japan oplyst, hvor store hver af de tre komponenter, som medgår i beregningen af loftet:

- a. er ifølge den gældende landbrugsaftale i WTO (hvad har landene hidtil bundet sig til)
- b. har været i perioden 1990-2003 og forventes at være i 2004
- c. vil være, hvis vedtagen politik føres ud i livet uden yderligere reformer (det vil for EU sige med implementering af midtvejsreformen og reformen af markedsordningerne for Middelhavsprodukter).

Det ønskes, samtidig oplyst, hvor stor støtten i den grønne boks er for de EU, USA og Japan aktuelt, og når vedtagne reformer er gennemført. For EU ønskes yderligere en vurdering af virkningen af Kommissionens forslag til reform af sukkerordningen henholdsvis en fuld afvikling af ordningen på størrelsen af de tre komponenter samt den grønne boks.

Svar:

Spørgsmålet besvares af Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

(Løbenr. 24670)

Spørgsmål nr. 89:

Hvilke initiativer er der på internationalt plan taget til at yde ekstra bistand til de afrikanske lande, der er ramt af faldende verdensmarkedspriser på bomuld, og hvilke bistandsinitiativer har Danmark allerede taget eller har planer om at tage?

Svar:

Rådet (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) havde i november 2003 en drøftelse af den problematiske situation for fire af de største bomuldsproducerende lande i Vestafrika (Benin, Burkina Faso, Mali og Tchad). Rådet bad Kommissionen undersøge situationen nærmere mhp. senere information af Rådet. I forlængelse heraf udarbejdede Kommissionen en EU-handlingsplan for råvarer, herunder et forslag til dannelse af et EU-Afrika bomuldspartnerskab. Danmark har sammen med flere andre medlemslande arbejdet aktivt for vedtagelsen af rådskonklusioner til støtte herfor. Rådskonklusionerne blev vedtaget på rådsmødet (almindelige anliggender og eksterne relationer) den 27. april 2004.

Danmark bidrog i 2003, sammen med bl.a. Frankrig, Sverige og Holland, til finansieringen af effektiv deltagelse af repræsentanter fra Benin, Burkina Faso, Mali og Tchad i drøftelserne inden for bomuldsområdet under og efter WTO's 5. ministerkonference i Cancún. Denne støtte er i 2004 blevet fulgt op med en ny bevilling for at sikre de fire landes fortsatte effektive deltagelse i WTO-bomuldsforhandlingerne frem mod WTO's 6. ministerkonference i 2005.

I det bilaterale bistandssamarbejde har Danmark igennem flere år ydet støtte til Benin og Burkina Faso. I begge landene indgår et længerevarende samarbejde inden for landbrugssektoren med særlig vægt på diversificering af landbrugsproduktionen for at mindske afhængigheden af bomuld.

Spørgsmål nr. 90:

Der ønskes en nærmere redegørelse for forløbet af forhandlingerne om modaliteterne for markedsadgang for ikke-landbrugsvarer (annex B i beslutningen fra 31. juli, jf. EEU alm. del - bilag 1138).

Svar:

Annex B er baseret på forslag forelagt på ministerkonferencen i Cancun i september 2003 af konferencens formand Derbez. Det forelagte forslag indeholder en formeltilgang til nedsættelse af told på ikke-landbrugsvarer. På baggrund af en række udviklingslandes bekymringer vedrørende præferenceerodering blev der i annex B, artikel 1 indføjet, at der skal tages særlige hensyn til disse lande i de videre forhandlinger. EU var enig i denne justering af teksten. Den øvrige del af teksten er uændret. Der blev hverken i Cancun eller ved enigheden om rammeaftale ved WTOs Generelle Råd i juli-august 2004 drøftet tal og datoer for markedsadgangen for ikke-landbrugsvarer. Dette vil først ske i de videre forhandlinger, og annex B er derfor ikke den endelige tekst om modaliteterne for markedsadgang for ikke-landbrugsvarer.

Spørgsmål nr. 91:

Hvad arbejder henholdsvis Danmark og EU nu for, at forhandlingerne om de udestående spørgsmål i annex B skal resultere i, herunder hvad skal der stå i hver af de kantede parenteser?

Svar:

Det er Danmarks og EU holdning, at der skal tages særlige og udstrakte hensyn til udviklingslandene i Runden. Dette har været et styrende moment i EU's forhandlingsadfærd hidtil og vil fortsat være det i de videre forhandlinger. EU's linje i forhold til de emner, der er af særlig betydning for udviklingslandene, er i Runden kommet til udtryk i en lang række sammenhænge, herunder dels ved EU's brobyggerrolle i forhandlingerne mellem de rige og de fattige lande, dels ved at en række forslag og udspil fra EU's side, som sigter på at tilgodese udviklingslandenes interesser. Heriblandt kan særligt nævnes EU's udspil forud for Geneve-mødet i WTOs Generelle Råd, hvor EU-kommissærerne Lamy/Fischler i maj 2004 skrev til samtlige WTO-medlemmerne med forslag om, at Runden bliver en såkaldt "gratis" Runde for alle de fattigste WTO-lande, der indgår i G90-gruppen af lande. Med en "gratis" Runde sigtede Lamy/Fischler bl.a. til, at G90-landene ikke skulle påtage sig yderligere forpligtelser som følge af Runden. EU har understreget, at de største handelsfordele og de mest vidtstrakte undtagelser fra WTO-reglerne bør tilgodese de fattigste lande.

Som nævnt under spørgsmål nr. 90, er annex B ikke den endelig aftaletekst. I de videre forhandlinger vil tal og datoer således skulle præciseres

Spørgsmål nr. 92:

Hvad er forventningerne til tidsperspektivet for forhandlingerne om de udestående spørgsmål i annex B?

Svar:

Der henvises til svar på spørgsmål nr. 86.

Spørgsmål nr. 93:

Hvilke lande vil være omfattet af de særlige regler i annex B, artikel 6?

Svar:

De lande, der vil være omfattet af de særlige regler i annex B, er de lande, der kun i ringe grad har bundet deres toldsatsler og dermed alene har påtaget sig beskedne forpligtigelser i WTO.

Spørgsmål nr. 94:

Er det korrekt, at annex B, artikel 10 alene indeholder en opfordring (og altså ikke en forpligtigelse) til at give told- og kvotefri markedsadgang for de mindst-udviklede lande? Har USA tilkendegivet, om de vil følge en sådan opfordring eller ej?

Svar:

EU's 'Everything but Arms'-initiativ har i høj grad medvirket til den i annex B, artikel 10, indeholdte opfordring til at give told- og kvotefri markedsadgang for de mindst udviklede lande. Alle i-landsmedlemmerne af WTO, herunder USA, har tilsluttet sig opfordringen. Hertil kommer, at opfordringen også omfatter de relativt velstillede udviklingslande, der tillige vil kunne beslutte at gøre det samme.

Spørgsmål nr. 95:

I annex B, artikel 16 nævnes, at der i forhandlingerne skal tages hensyn til, at værdien af toldpræferencer udhules for nogle lande. Hvordan mener henholdsvis Danmark og EU, at det skal ske?

Svar:

De videre forhandlinger skal klarlægge de muligheder, der måtte vise sig for at løse problemerne omkring udhuling af toldpræferencerne som følge af liberaliseringen af handlen. Herunder vil man bl.a. skulle se på de muligheder for en forøgelse af eksporten, der opstår for de berørte lande. Disse muligheder vil ikke mindst afspejle de offensive interesser, som udviklingslandene måtte prioritere. Bl.a. interesser i relation til øget syd/syd-handel vil skulle indgå heri. For specifikke produkter, der kan blive genstand for særlig stor præferenceerosion, undersøger man bl.a. mulighederne for tilpasningskompensation fra internationale organisationer som Den Internationale Valutafond og Verdensbanken.

Spørgsmål nr. 96:

I hvilke lande søger EU med sine hidtidige krav at få markedsadgang indenfor vand-, uddannelses- og sundhedssektorerne, og hvilke vurderinger har EU gennemført af virkningerne af dette på fattigdommen i de pågældende lande?

Svar:

Handel med tjenesteydelser udgør sammen med landbrugsvarer og industriprodukter et af hovedemnerne i de forhandlinger om lempeligere markedsadgang, der er centrale for Doha-Runden. De økonomiske gevinster fra en øget handel med tjenesteydelser vurderes af Verdensbanken til at være af samme størrelsesorden som med varehandelen. Det skal ses i lyset af, at den internationale handel med tjenesteydelser inden for de seneste 10-15 år er vokset kraftigt og i dag udgør omkring 25% af den samlede globale eksport. Tilmed er væksten i handelen med tjenesteydelser i samme periode vokset hurtigere end varehandelen. På mange måder vil udviklingslandene i særlig udstrakt grad kunne høste gevinster fra en øget global markedsåbning og regeldannelse for handelen med tjenesteydelser. Dels fordi det i dag i høj grad er de rige lande, der sidder på denne handel, og såfremt denne struktur skal brydes, er det en forudsætning, at der etableres multilaterale handelsregler, som tillader udviklingslandene en fair handelsmæssig platform for at udvikle egne sektorer. Dels fordi både Verdensbanken og WTO har beregnet, at udviklingslandene generelt

står til at høste meget store gevinster fra den markedsåbning, som man i WTO-Runden forhandler om.

Med hensyn til områderne vand, uddannelse og sundhed er det i henhold til GATS-aftalen (WTO's aftale om tjenesteydelser) op til det enkelte medlemsland selv at bestemme, hvad der er offentlig ydelse, og hvad landet ønsker at overlade til private at udføre. Det betyder, at man ikke via GATS-aftalen kan tvinge et andet land, herunder et udviklingsland, til at privatisere f.eks. vandforsyningssektoren. Indenfor disse rammer af GATS-aftalen er det korrekt, at der i EU's krav til visse udviklingslande indgår ønske om en vis markedsadgang for udenlandske virksomheder til udføre vandforsyning og spildevandsrensning, hvor dette måtte ligge i den private sektor. Med hensyn til vandforsyning er EU's krav ikke rettet mod naturressourcen vand, men alene mod distribueringen heraf.

I relation til udviklingslandenes erfaringer med liberalisering af vandforsyningssektoren bemærkes det, at EU's krav er udtryk for et ønske om (yderligere) markedsadgang. Det er dermed ligeledes op til det enkelte land selv - via det fleksible aftaleprincip i GATS - at fastsætte den markedsadgang, som man ønsker at give udenlandske virksomheder, herunder at afspejle og opretholde nationale udviklingspolitiske instrumenter som f.eks. public service-krav, subsidier til forsyningsvirksomheder osv.

Den offentlige del af uddannelsessystemet er undtaget fra GATS og fra forhandlingerne. Indenfor disse rammer er det korrekt, at der blandt visse landes krav til EU indgår ønsker om yderligere liberalisering af dele af uddannelsessystemet. Uanset de videre GATS-forhandlinger er det dog samtidig klart, at rækkevidden af evt. nye aftaler for EU's vedkommende alene kan blive begrænset, da EU allerede har liberaliseret stort set hele markedsadgangen for den privatfinansierede del af uddannelsessystemet.

Også indenfor sundhedsområdet er det som nævnt ovenfor op til det enkelte medlemsland selv at bestemme, hvad der er offentlig ydelse, og hvad landet ønsker at overlade til private at udføre. Indenfor disse rammer kan nævnes, at der i forbindelse med udvekslingen af GATS-krav og -tilbud er fremsat ønsker overfor EU på sundhedsområdet. Der er dog tale om relativt begrænsede anbringender overvejende fremsat af mellemstore asiatiske handelspartnere som Singapore og Taiwan (mens store lande som f.eks. USA ikke har fremsat krav på sundhedsområdet). Som eksempel på krav, som EU har modtaget fra disse lande, er ønske

om etableringsret for fysioterapeutisk virksomhed, eller om midlertidig personadgang for f.eks. tandlæger, læger og farmaceuter. Dette berører dog ikke nationale kvalifikationskrav, som kan gå på alle relevante forhold af ikke-diskriminerende karakter såsom uddannelses- og eksamenskrav eller sprog.

Samtlige fremsatte og modtagne krav og tilbud fra WTO-landene under tjenesteydelsesforhandlingerne er løbende oversendt til Europaudvalget.

Spørgsmål nr. 97:

Hvad er årsagen til, at der ikke i annex C er omtale af de særlige bestræbelser på at reducere handelsbarriererne for miljøtjenesteydelser, jf. artikel 31 i Doha-deklarationen?

Svar:

I punkt 1(e) af hovedteksten for Det generelle Råds beslutning af 31. juli 2004 bekræftes WTO-medlemmernes forpligtelse til at gøre fremskridt på tjenesteydelsesområdet i overensstemmelse med Doha-mandatet. Dette mandat, der ofte omtales som Doha-deklarationen, omfatter artikel 31 (iii) vedrørende reduktion af handelsbarriererne for miljøvarer og tjenesteydelser. Denne forpligtelse ændres ikke, uanset om den nævnes eller ikke nævnes i annex C.